

**ความรู้เกี่ยวกับการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
(ขั้นตอนตรวจสอบการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)**

๑. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๓/๑ และมาตรา ๑๓/๘ บัญญัติให้กรณีที่ดินส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐประสงค์จะใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดีกรมป่าไม้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจประกาศกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ได้ โดยคณะกรรมการฯ จะมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์...

๑.๒ ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๖ และข้อ ๑๒ (๘) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. ๑๗ โดยเอกสารที่ใช้ประกอบการขออนุญาต คือรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีพื้นที่มากกว่าสี่สิบไร่) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง

๑.๓ แบบคำขอใช้พื้นที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (แบบ ป.ส.๑๗) ข้อ ๔.๗ ระบุให้หน่วยงานที่ขอใช้พื้นที่ต้องแนบเอกสารรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ประโยชน์ (กรณีพื้นที่มากกว่าสี่สิบไร่) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงพร้อมกับคำขอ

๒. ข้อเท็จจริงที่หน่วยงานต้องรายงาน

๒.๑ พื้นที่ที่จะใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดหรือหน่วยงานใดใช้ประโยชน์อยู่ ไม่ว่าจะใช้ประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ตาม

๒.๒ พื้นที่ดังกล่าวไม่ได้ถูกห้ามการใช้ประโยชน์ไว้ตามกฎหมายอื่น

๒.๓ จำนวนพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์ต้องมากกว่า ๒๐ ไร่ แต่ต้องไม่เกินพื้นที่ทั้งหมดที่ต้องใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์

๒.๔ วัตถุประสงค์ในการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ต้องขอใช้เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น โดยต้องระบุถึงประโยชน์ที่ทางราชการหรือประชาชนจะได้รับ และต้องไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดคัดค้านการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

/๒.๕ เหตุผล...

๒.๕ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้พื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ค้ำยืนยันว่าไม่อาจหลีกเลี่ยงไปใช้พื้นที่อื่นได้ และไม่ปรากฏว่ามีประชาชนหรือหน่วยงานใดคัดค้านการใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว

๒.๖ ต้องมีเอกสารหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงทั้งหมดตาม ๒.๑ ถึง ๒.๕ โดยเนื้อหาสาระสำคัญต้องไม่ขัดหรือแย้งกัน

๒.๗ ต้องมีเอกสารรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้พื้นที่แนบเสนอมาพร้อมกับหนังสือขอใช้พื้นที่ของหน่วยงาน โดยเนื้อหาสาระสำคัญต้องไม่ขัดหรือแย้งกัน

๓. ข้อพิจารณาและการเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจ

๓.๑ ตรวจสอบสถานะของหน่วยงานที่ขอใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยต้องมีสถานะเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

๓.๒ ตรวจสอบอำนาจของผู้ลงนามในหนังสือขอใช้พื้นที่ของหน่วยงาน เช่น กรณีรัฐวิสาหกิจ หากกรณีเป็นอำนาจของคณะกรรมการ หนังสือที่ลงนามโดยผู้อำนวยการของรัฐวิสาหกิจจะต้องผ่านความเห็นชอบการขอใช้พื้นที่จากคณะกรรมการมาแล้ว

๓.๓ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงซึ่งต้องถูกต้องครบถ้วนตาม ๒.

๓.๔ พิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่ต้องเข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามที่หน่วยงานรายงานพร้อมเอกสารหลักฐาน โดยหากข้อเท็จจริงเป็นไปตาม ๓.๓ และวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้พื้นที่ จะเป็นประโยชน์หรือเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดต่อทางราชการหรือประชาชนจำนวนมาก และหน่วยงานยืนยันว่าไม่อาจหลีกเลี่ยงไปใช้พื้นที่อื่นได้ รวมทั้งไม่ปรากฏว่ามีประชาชนหรือหน่วยงานใดคัดค้านการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หรือการเข้าใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว กรณีก็จะนำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นคำขออนุญาตใช้พื้นที่ต่อกรมป่าไม้ต่อไป

ที่มา

- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙
- ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓
- กลุ่มนิติกรรมสัญญา สำนักกฎหมาย สป.กษ.